

Folketingsgruppens beretning

SF har indgået i et konstruktivt samarbejde med de øvrige partier på tværs af de politiske blokke i de sammenhænge, hvor SF har været inviteret med til forhandlingsbordet, og hvor det har været muligt at sætte klare fingeraftryk. SF har desuden fremsat en række beslutningsforslag. Folketingsgruppen har i arbejdet særligt lagt vægt på at skabe bedre velfærd og større lighed samt bidrage til en mere bæredygtig udvikling af vores samfund.

I december 2016 gennemførte den tidligere V-regering en regeringsomdannelse, hvor Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik i en ny trekløverregering (VLAK-regeringen). Den nye trekløverregering har ikke ændret på SF's rolle som oppositionsparti, hvor vi har søgt så meget indflydelse som muligt i en parlamentarisk situation, hvor vi ikke har de afgørende mandater. Dansk Folkeparti er fortsat parlamentarisk grundlag for regeringen, men i flere sammenhænge på det velfærdspolitiske område har SF sammen med Socialdemokratiet skabt et alternativt flertal uden om regeringen med Dansk Folkeparti.

Beskæftigelsesområdet

Kontanthjælpsloftet skaber fattigdom og rammer børnene

Regeringens stramninger af kontanthjælpen har store økonomiske konsekvenser for mange familier, og det risikerer at presse mange kontanthjælpsmodtagere længere væk fra arbejdsmarkedet stik i mod hensigten med regeringens reform. Kontanthjælpsloftet rammer især børnefamilier, hvor der i mange tilfælde kun er en forsørger. Pr. 1. oktober 2016, hvor kontanthjælpsloftet trådte i kraft, har ca. 33.000 personer fået en foreløbig reduktion i deres boligstøtte og/eller særlige støtte. Samtidig er væsentlig flere end forventet blevet ramt af 225-timersreglen. Det fremgik af bemærkningerne til regeringens eget lovforslag, at forslaget skønnes kun at indebære en styrkelse af beskæftigelsen på ca. 700 fuldtidspersoner. Desværre bidrager regeringen derfor til øget utryghed ikke bare for de ledige, men på hele arbejdsmarkedet. Foringelserne af dagpenge og kontanthjælp svækker det sociale sikkerhedsnet og øger presset for lavere lønninger i bunden. SF har fremsat beslutningsforslag om at afskaffe kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen og reduktionen i kontanthjælpsmodtageres ret til ferie fra 5 til 4 uger for at sikre de ledige og deres børn nogle rimelige levevilkår.

Bedre ressourceforløb

SF er med i aftalen om en reform af førtidspension og fleksjob fra 2012, hvor det blev besluttet at indføre ressourceforløb for personer, der ellers var på vej til førtidspension for om muligt at forbedre deres arbejdsevne. SF har holdt fast i denne målsætning, men har samtidig kritiseret den måde reformen er ført ud i livet på: SF har arbejdet for at gøre ressourceforløbene langt bedre, så de i højere grad hjælper mennesker videre i stedet for at bryde dem ned. Der har desværre været alt for mange bizarre eksempler, hvor mennesker, som åbenlyst ikke kan arbejde, er tvunget af kommunen ud i arbejdsprøvninger og lignende. Samtidig er det vigtigt, at ressourceforløbene ikke fastholder mennesker i et bureaukrati med arbejdsprøvninger m.v., hvis de åbenlyst bør have førtidspension. I forbindelse med satspuljeaftalerne for både 2016 og 2017 var SF med til at afsætte penge til bedre ressourceforløb. SF mener fortsat, at ordentlige ressourceforløb er helt centrale, hvis vi skal have flere ikke-arbejdsmarkedsparede ud på arbejdsmarkedet, og der er behov for langt flere forbedringer og penge, hvis vi for alvor skal rette op på problemerne.

Social dumping i transportsektoren

SF har sammen med Dansk Folkeparti stillet beslutningsforslag om bekæmpelse af social dumping i transportsektoren. Alt for mange vognmænd bruger underbetalt udenlandsk arbejdskraft og dumper lønnen. SF ønsker at stramme kontrollen, så vi kan komme de dårlige løn- og arbejdsvilkår i branchen til livs. Det drejer sig bl.a. om en styrket kontrolindsats, højere bøder og strammere regler for cabotagekørsel.

Bedre arbejdsmiljø

I foråret 2016 kom det frem, at mange ansatte hos Siemens Wind Power over de seneste ti år er blevet kronisk syge med astma og eksem. SF har på den baggrund haft indkaldt ministeren i samråd og krævet, at der blev nedsat en task force, som skal se på, om loven er stram nok, og om myndighederne er godt nok rustet til at tage ofte nok på besøg hos virksomhederne. SF ønsker desuden en generel styrkelse af Arbejdstilsynet for at forbedre kontrollen med arbejdsmiljøet. Et ordentlig arbejdsmiljø er afgørende, hvis vi skal forhindre fysisk og psykisk nedslidning på arbejdsmarkedet. Desværre har regeringen skåret ned på indsatsen.

Pensionsalder

Den tidligere V-regering fremlagde i august 2016 en 2025-plan, som bl.a. indeholdt forslag om en forhøjelse af pensionsalderen med et ½ år. Efterfølgende har den nye trekløverregering (VLAK-regeringen) meldt ud, at den med afsæt i udspillet fra august vil komme med et nyt oplæg om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Vi har derfor både stillet spørgsmål og indkaldt regeringen til en forespørgselsdebat om emnet for at få et nærmere svar på regeringens planer om at hæve pensionsalderen ud over det allerede aftalte. Desværre har en del borgere ikke udsigt til et længere liv og flere gode år, og dermed er der indbygget en betydelig uretfærdighed i den nuværende ens pensionsalder for alle. Folk med ulige udsigter behandles ens, og det er ikke retfærdigt. Denne uretfærdighed får større betydning, i takt med at folkepensionsalderen sættes i vejret. Det har høj prioritet for SF, at pensionsalderen ikke skal stige yderligere, og samtidig er der brug for en bedre nedslidningspensionsordning.

Trepartsaftale om uddannelse og praktikpladser

Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i august 2016 en trepartsaftale om kvalificeret arbejdskraft i hele Danmark og praktikpladser. Aftalen indeholder en fælles målsætning om, at arbejdsgiverne årligt skaber flere praktikpladser – stigende mod mindst 8.000-10.000 flere praktikpladser årligt end i dag – så flere unge vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse i brancher med behov for faglært arbejdskraft. For rigtig mange går vejen til varig beskæftigelse gennem uddannelse, og for SF er det især afgørende, at flere ufaglærte får en uddannelse. Vi ved, at virksomhederne kommer til at mangle faglært arbejdskraft i en ikke så fjern fremtid, og det er noget, vi som samfund allerede skal handle på i dag. Problemet i aftalen er, at det er højst usikkert om den faktisk skaffer de mange praktikpladser, der mangler. SF har efterfølgende stemt for de lovgivningsmæssige tiltag, som har været nødvendige for at realisere aftalen. Det drejer sig bl.a. om 100 pct. dagpengesats til dagpengemodtagere, som tager en erhvervsuddannelse, bedre adgang til voksenlærlingeordningen og en mere fleksibel ordning med 6 ugers jobrettet uddannelse.

Økonomisk politik

I august spillede regeringen ud med en stor 2025-plan. Statsministeren påstod, at planen forøgede det økonomiske råderum, men den påstand fik SF skudt ned. Reelt var der tale om at hæve pensionsalderen, sænke rentefradraget, skære i SU mv. for at finansiere store skattelettelser til de bedst stillede, blandt andet – men langt fra kun – i form af de topskattelettelser, der kom til at dominere debatten. Regeringen havde uden tvivl håbet at kunne lokke både LA og DF til forhandlingsbordet ved at foreslå ikke en afskaffelse af topskatten, men en markant forhøjelse af grænsen for hvornår, der skal betales topskat. Sådan gik det ikke. LA var – tilsyneladende - stålsat, og DF blev provokeret til slet ikke at ville topskattelettelser. Dermed faldt planen til jorden. Regeringen fik lavet en finanslovsaftale uden nogen af elementerne fra deres store plan – i stedet blev registreringsafgiften på dyre biler endnu engang sat ned og grundskylden fastfrosset endnu et år. Der var en række nedskæringer, herunder blev omprioriteringsbidraget på 2 pct. om året videreført også på uddannelsesområdet. For at redde sit politiske liv udvidede Lars Løkke regeringen med LA og K, og man kan forvente at mange elementer fra 2025-planen vil dukke op igen.

SF har fremsat et beslutningsforslag om et uafhængigt ekspertudvalg, der skal se på offentlige udgifters positive, afledte ("dynamiske") virkninger på samfundsøkonomien som modvægt til de påståede dynamiske effekter af (top)skattelettelser. Forslaget har vakt stor interesse, blandt andet i Finansudvalget.

Kommunalt

Den kommunale økonomi efter omprioriteringsbidraget

Med kommune- og finanslovsaftalen for 2016 var der indført et omprioriteringsbidrag på det kommunale område, der kunne have ført til massive nedskæringer i kommunerne de næste fire år. Som følge af et massivt pres fra både fagbevægelse, kommuner og oppositionen i Folketinget trak venstreregeringen sine oprindelige planer i forbindelse med kommuneforhandlingerne i juni måned, således at man undgik effektiviseringskrav på 2,4 mia. om året. Det betyder dog ikke, at kommunerne fik frie tøjler, idet KL og finansministeren enedes om et effektiviseringskrav på 300 mio. i 2017 og de efterfølgende år på 500 mio. kr. årligt. Derudover vil kommunerne fortsat være underlagt stramme lofter på drifts- og anlægssiden. Derfor endte SF også med at stemme nej til kommuneaftalen i Folketingets finansudvalg. Det samme var tilfældet i forhold til årets regionsaftale.

Kommunal ungdomspolitik

SF har foreslået at børn og unge, der lever under EU's fattigdomsgrænse skal have et klippekort, som kan bruges til betaling for et kontingent i for eksempel en idrætsforening, fritidsklub eller andre fritidsaktiviteter. I forlængelse heraf har vi også peget på behovet for, at alle kommuner i Danmark skaber en særskilt, målrettet ungdomspolitik, som lytter til, involverer og bliver udarbejdet sammen med kommunens unge medborgere mellem 15 og 25 år, og som dækker aldersgruppens behov. Ungdomspolitikker kan blandt andet være med til at modvirke den demokratiske skævhed, der kan opstå i, at alt for mange unge forlader de små byer til fordel for de større.

Erhverv og vækst

Stærkere kontrol med bidragssatserne

Vi har foreslået, at realkreditinstitutter og -foreninger skal afskæres fra at hæve bidragssatser og gebyrer på allerede indgåede lån. Satserne må kun hæves, hvis et lovgivningskrav skaber et øget kapitalbehov hos realkreditinstitutterne, og der samtidig gives dispensation fra en tilsynsmyndighed. Tilsynsmyndigheden skal godkende, hvor meget bidragssatser og gebyrer må hæves. Der skal endvidere indføres begrænsninger i adgangen til at udbetale udbytte og bonus, hvis der er givet dispensation til at hæve bidragssatser og gebyrer, mens kunderne skal have billigere adgang til at skifte selskab, hvis satserne hæves. Desværre kunne der ikke samles flertal for forslagene. Der er lavet en aftale med et betydelig svagere indhold, men eftersom der trods alt er tale om bedre forbrugerbeskyttelse, er SF med i aftalen.

Lovforslags konsekvenser for landdistrikterne

SF har foreslået at indføre obligatoriske konsekvensanalyser af lovforslag, som skønnes at ville have væsentlige positive eller negative konsekvenser for udviklingen i landdistrikter, yderområder og på øer. Det bør fremover være en fast del af grundlaget for Folketingets behandling af lovforslag at belyse konsekvenserne for landets yderområder i forhold til eksempelvis arbejdspladser, bosætning, erhvervsliv, uddannelse, velfærd og infrastruktur.

Planlov

Venstreregeringen ønskede markante lempelser af planloven med blandt andet mange byggerier langs vores kyster. SF blev ikke inviteret til hovedforhandlingerne, og deltog derfor ikke i den endelige aftale, der dog alligevel var langt mere afbalanceret end Venstres udspil.

Skat

Svindel med udbytteskat

SF har sammen med et bredt flertal i Folketinget igangsat en uvildig advokatundersøgelse af sagen om svindel med refusion af udbytteskat i SKAT. Undersøgelsen skal belyse forholdene på udbytteområdet siden 2010. SKAT har ved at gennemgå titusindvis af refusionsanmodninger opgjort det samlede omfang af svindel til i alt 12,3 mia. kr. Det er fuldstændig uacceptabelt. Der bør således tilføres flere ressourcer til SKAT, så myndighederne får bedre mulighed for at

løse sine opgaver tilfredsstillende, og så vi kan genoprette tilliden til vores skattesystem. Det er positivt, at regeringen efter svindelen har valgt at tilføre et antal medarbejdere over en årrække, men spørgsmålet er, om det er tilstrækkeligt i lyset af, at der det seneste årti er blevet fyret mange tusinde medarbejdere i SKAT, og at SKAT får en række ekstra opgaver i de kommende år med at afdække svindelsager og behandle klager over ejendomsvurderinger.

Velfærdsbidrag

SF har foreslået at indføre et velfærdsbidrag, som vil betyde, at en typisk LO-arbejder skal bidrage med cirka 50 kroner om måneden. Tjener man mere, vil beløbet være større og omvendt. Bidraget skal være med til at finansiere et samlet løft af velfærden og til investeringer i uddannelse på samlet 60 milliarder over de næste 10 år.

Skattelettelser

Regeringen uddelte igen skattelettelser ved finanslovsaftalen for 2016, og igen gik de overvejende til de bedst stillede i form af fastfrysning af grundskylden (ejendomsskatten) endnu et år samt lavere registreringsafgift på dyrere biler. Det er penge, der mangler på velfærden fremover. Regeringens planer om massive skattelettelser finansieret ved højere pensionsalder, lavere SU og andre nedskæringer er dog foreløbig ikke blevet til noget.

Transport

Modernisering af taxiloven

SF gik med i en bred aftalt om at modernisere taxalovgivningen. Med aftalen blev der fastsat klare spilleregler, som sikrer, at taxabranchen ikke bliver det rene vilde vesten med pirattaxier, løndumping og skattesnyd. Med aftalen ophæves den hidtidige antalsbegrænsning og geografiske begrænsning for taxaer. Det er med aftalen særligt positivt, at taxakunderne får mere gennemskuelige priser, og at der bliver indført et krav om, at kørselskontorerne skal indberette oplysninger om kørte ture til skattemyndighederne. Der fastholdes desuden et uddannelseskraft til chaufførerne samt udstyrskrav til bilerne, og der indføres bøder og mulighed for at inddrage tilladelsen til at køre taxa, hvis ikke reglerne overholdes.

Bedre og billigere kollektiv transport

SF har sammen med et flertal uden om regeringen (S, DF, RV, og EL) aftalt at udmønte i alt 762 mio. kr. til forbedringer af den kollektive trafik. Det drejer sig om bedre tog- og busdrift; billigere billetter for bl.a. studerende og pensionister samt penge til en styrkelse af cyklismen.

Aftale om kørsel i hash-påvirket tilstand og alkohol

SF har peget på, at der ikke er dokumentation for, at personer er til fare for trafikken, flere dage eller uger efter at de har røget hash. Derfor har vi haft fremsat beslutningsforslag om at lempe straffen for kørsel i hash-påvirket tilstand. SF's forslag førte til, at vi i juni 2016 indgik en bred aftale om at gennemføre straffelemper for hashkørsel med en ny trappestigemodel, hvor straffen for kørsel med hash i blodet stiger i takt med det målte indhold af THC. Det nye sanktionssystem evalueres senest efter 2 år. Aftalen indeholdt desuden en lovændring, som giver mulighed for at vælge at bruge alkohol som alternativ til ubetinget frakendelse af kørekortet ved spirituskørsel. Dette var også et resultat af et tidligere beslutningsforslag om alkohol fra SF's side.

Flere el-færger

SF har stillet beslutningsforslag om at fremme brugen af el-færger på en række færgeruter i Danmark. El-færger er mere miljø- og klimavenlige end konventionelle dieselfærger, driftsomkostningerne er lavere og produktionen af færgerne kan samtidig skabe arbejdspladser - ikke mindst hvis danske værfter kan vinde udbud og eksportere el-færger til resten af Europa. SF har foreslået, at staten skal tilskynde til en omstilling til el-drevne færger bl.a. ved at målrette det statslige tilskud til færgedriften.

Flere el-varebiler

SF har med et beslutningsforslag foreslået at gøre det muligt for indehavere af et kategori B-kørekort at føre et køretøj på op til 4.250 kg, når køretøjet er eldrebet. Forslaget skal sikre, at el-varebiler i højere grad kan konkurrere med konventionelle dieseldrevne varebiler og dermed medvirke til en større udbredelse af elbiler i varetransportsektoren. Problemet i dag er, at batteriets vægt forhindrer, at der kan køre med varebiler på el med et almindeligt kørekort, hvilket favoriserer konventionelle dieseldrevne varebiler.

Klima- og energipolitik

Afskaffelse af PSO-afgiften

Året var præget af regeringens ønske om dels at afskaffe PSO-afgiften, dels at droppe de kystnære havvindmøller. De kystnære møller var en del af energiforliget fra vores regeringstid. Det ville derfor være et klokkeklart forligsbrud at droppe den uden at der var enighed. Regeringen mente først, at de var for dyre – et argument der faldt til jorden, da de viste sig at være langt billigere end antaget. Derefter blev det klart, at modstanden gik på, at møllerne angiveligt ville skæmme udsigten – en yderst tvivlsom påstand. Det endte med at regeringen måtte bøje sig. SF var klar med et lovforslag, der ville sikre, at møllerne kunne vedtages uden om regeringen – men det blev ikke nødvendigt at aktivere den trussel.

Regeringen påstod at EU's regler krævede, at vi afskaffede PSO-afgiften. Fakta er dog, at EU's regler kun krævede en justering. Regeringens reelle motiv var at lette virksomhedernes omkostninger. I november blev det klart, at S og R forhandlede PSO med regeringen, og SF fik først til allersidst mulighed for at være med. Det lykkedes at få afsat en pulje til klimatiltag og få præciseret at varmepumper skulle fremmes. Desuden blev de kystnære møller sikret. Selvom vi langt fra var begejstrede, gik vi på den baggrund med i aftalen.

Internationalt trådte Parisaftalen i kraft, og EU spillede ud med en række mindre klimatiltag.

Natur og miljø

Landbrugspakken

Venstre og blå bloks landbrugspakke har fyldt meget gennem året og EU-kommissionens gennemgang har foreløbigt medført krav om yderligere efterafgrøder (der reducerer kvælstofudvaskningen, som pakken forøger) – altså foreløbigt en mindre tilbagerulning af landbrugspakken. Vi forventer at der kommer flere krav fra kommissionen, ikke mindst i forhold til den øgede belastning af grundvandet, som alle er enige om er en uundgåelig risiko som følge af landbrugspakken. Kommissionen har endnu ikke godkendt den såkaldte kvægundtagelse (udløb i august) og ønsket om at producere flere svin truer derfor fortsat med at få konsekvenser for kvægbrug og mælkebønder.

Ydermere viser kvælstoftallene for 2015, at den reelle tilførsel af kvælstof til vandområderne er steget gennem tre år. Også når der korrigeres for, at det har regnet mere end 'normalen'. Der bør beregnes en ny 'normal', som både tager hensyn til at klimaforandringerne fører til større regnmængder (større udvaskning) og højere vandtemperaturer (større biologisk aktivitet og mindre iltindhold i vand). Regeringen har forspildt en gylden chance for at samle Folketinget om målrettet regulering af landbruget. I stedet er grøfterne udvidet, landbrugets renommé har taget skade – uforskyldt for de mange landmænd, der gerne vil noget andet end Venstre – og forureningen forøget.

Husdyrregulering

Regeringen har fremlagt lovforslag om de dele af landbrugspakken, som vedrører den fremtidige husdyrregulering. Der er elementer som SF støtter, fx adskillelsen mellem stald og jord i reguleringen. Men den samlede pakke giver ikke et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau. Forureningen med ammoniak, drivhusgasser og anden forurening fra produktionsanlæggene vil *ikke* blive reguleret som ved anden produktion, og kravene til udbringning af gylle vil alene gælde for de af de mest følsomme naturtyper, som ikke allerede er overbelastet.

MRSA

Anvendelsen af antibiotika i staldene er fortsat et stort problem. Folketinget er ikke blevet fuldt informeret om eksperternes anbefalinger. Vi har derfor et større problem med resistente bakterier, som kunne være blevet begrænset ved en tidligere indgriben. Der er en meget speciel forvaltningskultur i den del af det nu sammenlagte ministerium, som varetager landbrugets interesser. Senest er det kommet til udtryk ved at den nuværende minister ikke har fulgt ekspertrådgivning og fortsat tillader anvendelse af antibiotika i husdyrbrug, selvom medicinen er kritisk til behandling af mennesker. Den omfattende anvendelse af de kritiske antibiotika risikerer at øge udbredelsen af resistente bakterier og risikerer derfor at gøre den kritiske medicin virkningsløs.

Klimatilpasning og kystsikring

Med SF i regering fik Danmark en handlingsplan for håndtering af skybrud ("monsterregn"), som har ført til omfattende klimatilpasningsplaner i de fleste kommuner (den kommunale indsats er endnu ikke opgjort på landsplan) og også kystsikring i de 10 danske byer og områder som er omfattet af EU's oversvømmelsesdirektiv. SR-regeringen igangsatte efterfølgende en kystanalyse som skulle være grundlaget for en prioritering af indsatsen, herunder det statslige bidrag. Desværre nøjedes Venstre-regeringen med at gennemføre nogle tilretninger i klageadgangen, og vi står der stadig uden en national handlingsplan for kystsikring. Alternativet og Enhedslisten har foreslået et kystråd, som ud fra objektive kriterier skal stå for den nationale kystsikring mod oversvømmelser. SF mener, at det er en for simpel løsning. Staten skal ikke uddelegere ansvaret mere end det allerede er (til kommuner og lodsejere). Vi må holde fast på, at det overordnede ansvar for koordinering er regeringens og Folketingets. Vi mener helt grundlæggende, at Danmark skal have en klimatilpasningslov, som omhandler monsterregn, stigende havniveau, kraftigere og hyppigere storme og grundvandsstigninger – og som inddrager fordelene ved at tænke indsatsen sammen med behovet for at reducere forureningen med næringsstoffer, bevare kulstof i jorden (drivhusgasser) og øge naturarealet og biodiversiteten.

Høfde 42

SF fortsætter kampen for at få intensiveret indsatsen mod jordforurening og ikke mindst de store forureninger, hvor Høfde 42 depotet ved Vesterhavet er en af de mest påtrængende opgaver. Vi har identificeret en mulig teknisk løsning, som vil betyde, at depotet kan uskadeliggøres uden, at det er nødvendigt at transportere det væk (og til deponi i Norge, som det var oprindeligt var tiltænkt). De danske firma Krüger er involveret i et projekt i Vietnam med at rense jord fra en amerikansk flyvebase, som er forurenede med dioxinholdigt Agent Orange fra Vietnam-krigen. Det er et midlertidigt anlæg og den første halvdel af projektet er gennemført til UG. Et tilsvarende midlertidigt anlæg nær depotet ved Cheminova vil kunne fjerne både pesticider og kviksølv fra det forurenede sand i depotet – og vil kunne bruges til at fjerne den øvrige forurening på fabriksområdet, hvis der er politisk vilje til det.

Skifergas

På blandt andet SF's foranledning er der afholdt høring i folketinget om spørgsmålet 'Er der plads til skifergas i Danmark'. Men der kommer ikke en afgørende udvikling i sagen, før regeringen kommer med en endelig redegørelse om farer og fordele ved skifergas. Indtil da er sagen 'politisk låst' og heldigvis også ude i virkeligheden, idet regeringen har videreført den tidligere regerings moratorium. SF arbejder for et forbud mod skifergas efterforskning/udvinding og subsidiært, at der lukkes for 'åben dør processen' således, at den enhver tid siddende regering tvinges til at sende skifergasaktiviteter i udbud og derfor også til at tage den direkte diskussion med de berørte kommuner og befolkningen. Samtidigt arbejder vi for at få miljøkravene til at matche den store udfordring fra skifergasaktiviteter – vi tror på, at de nødvendige miljøkrav vil gøre skifergas uøkonomisk (mere end det allerede er).

Kemikalierne

Venstre-regeringen startede med at give arbejdet mod hormonforstyrrende stoffer i miljøet og deres sundhedskonsekvenser et alvorligt knæk ved at fjerne bevillingen til forskningen i hormonforstyrrende stoffer, barnløshed og andre effekter på Rigshospitalet. Regeringen fortsætter dog presset på kommissionen for at få gennemført en regulering af de hormonforstyrrende stoffer. SF har gennem konkret behandling af de såkaldte komitesager forsøgt at skaffe flertal – eller i hvert fald tilslutning fra de pt. grønne mindretal – bag en dansk holdning

baseret på, at der til stadighed skal ske en reduktion af kemikalietrykket baseret på stoffernes farlige egenskaber, og ikke de grænseværdier som eksperterne ved konsensus eller flertalsafstemninger anser for at udgøre en 'acceptabel risiko' her og nu. SF har suppleret sidste års beslutningsforslag om en målrettet kemikalieindsats der skal substituere stoffer med kræftfremkaldende, mutagene og reproduktionstoksiske kemikalier (herunder hormonforstyrrende) med et forslag om en handlingsplan mod allergene kemikalier i forbrugerprodukter, der gennem et konkret mål om en halvering af allergitilfælde inden for en kort årrække for alvor skal sætte fokus på noget, som er ved at udvikle sig til en folkesygdom.

Risøaffaldet

I første kvartal af 2017 forventes regeringen at komme med sin anbefaling af, hvad der skal ske med det radioaktive affald, der er oplagret ved Risø. SF vil fortsat arbejde for et mellemlager, der skal huse affaldet i 100 år.

Fiskeriaftale

Sammen med S, R og DF har SF ret så utraditionelt lavet en fiskeriaftale uden om regeringen, som vil betyde et tiltrængt løft til det naturskånsomme kystfiskeri i Danmark. Aftalen vil styrke kystfiskeriet markant. Det sker ved at bremse kvoteflugten fra kystfiskeriet og tilføje kvoter af primært torsk og tunge til de trængte kystfiskere. Kvoterne, der tilføjes, har en værdi på 40 mio. kr. Kystfiskeriet har i årevis været under afvikling. Aftalen vil kunne redde fiskeriet i omtrent sidste øjeblik og dermed også de mange arbejdspladser rundt om i landet. Men regeringen lægger pres på de fire partier. SF håber det lykkes at holde sammen på partierne. De fire partier vil også arbejde for en mærkningsordning for det skånsomme kystfiskeri.

Skibsophugning

SF har kraftigt kritiseret regeringen, der aktivt støtter Mærsk og Rederiforeningens bestræbelser på at bøje EU-reguleringen sådan, at skrotning af skibe på strande i tidevandszonen accepteres af EU. Vi presser sammen med de fire øvrige oppositionspartier for at skibe under dansk flag og ejerskab altid skal skrottes efter EU's miljøstandarder og ILO's regler for arbejdsmiljøet. Potentialet er, at vi kan få de europæiske regler gjort så attraktive, at flere rederier vil lade deres skibe skrotte på værfter, der er opført på den Europæiske Liste over godkendte værfter. Kommissionen skal holde opsyn med de godkendte værfter – uanset om de befinder sig i Europa, USA, Asien eller et andet sted. Derved vil de europæiske standarder kunne få global udbredelse.

Planloven og beskyttelsen af kysterne

Regeringen har på forhånd flertal for den 'modernisering' af Planloven og lempelse af strandbeskyttelseslinjen (Naturbeskyttelsesloven), som blev aftalt i vækstplanen mellem blå blok og Socialdemokraterne. Det er lykket Socialdemokraterne at få fjernet de værste trusler mod strandbeskyttelseslinjen, og SF vil arbejde for at fjernet de sidste tidsler. Men desværre ser det ud til at Socialdemokratiet helt har overset, hvilke ødelæggelser i det åbne land og i kystnærhedszonen, de lægger stemmer til sammen med de helt åbenlyse tilbageskridt i mulighederne for at inddrage og høre befolkningen, der ligger i bl.a. de reducerede høringsperioder. Desværre er forklaringen nok mere, at de dele af Socialdemokratiet der er til helt traditionel vækst har vundet over de grønne socialdemokrater. Vi har ikke store forhåbninger om at kunne ændre det fremlagte lovforslag, men vi vil selvsagt gøre forsøget.

Natur og biodiversitet

Ros til De Konservative for løfterne i regeringsgrundlaget om konkrete mål for natur og biodiversitet i 2020 og 2030. Også tak for det meget konkrete pålæg til miljø- og fødevarerministeren om at han skal assistere kommunerne i arbejdet med at lave grønne Danmarkskort. Det har han jo ikke villet hidtil af hensyn til landbruget. Så det er rigtig fine hensigter og jo på mange måder et opgør med Venstre-regeringens ensidige støtte til dansk landbrug. Desværre har alle forslag fra VLAK-regeringen sidenhen arbejdet modsat hensynet til biodiversitet: husdyrloven, planloven og naturbeskyttelsesloven.

Pesticider

Pesticidstrategien udløb 1. januar og der er per 1. februar endnu ikke indkaldt til forhandlinger (tidligere berammede møder blev aflyst af ministeren). SF vil fremføre forslagene fra beslutningsforslaget fremsat før sommer dvs. virkemidler, der kan nedbringe midlernes iboende farlighed, 'godt landmandsskab' – hvor der ikke sprøjtes før der er dokumenteret behov m.m. – samt virkemidler der kan sikre, at der ikke sker afdrift til fx økologiske arealer. Regeringen har allerede annonceret ønske om et lempe for grundvandsbeskyttelsen sådan at flere kemikalier kan anvendes som sprøjtemidler – argumentet er, at der er risiko for resistens mod de stadig færre pesticider, der kan godkendes. Det er et argument som SF er resistent overfor – bl.a. fordi godt landmandsskab vil bevirke mindre anvendelse af pesticider og dermed mindre risiko for resistens. Og så kan afgrøder dyrkes uden kemi.

Plastforurening

SF vil genfremsætte forslaget om en national handlingsplan mod tab af plast til miljøet og vil forsøge at få de fire andre oppositionspartier med. Beslutningsforslaget tager udgangspunkt i det arbejde som blev sat i gang med SF's midler på finansloven for 2015 og 2016. Beslutningsforslaget indeholder også elementer til dansk og europæisk opfølgning af det forbud mod plastposer, som SF var bannerfører for i Europaparlamentet

Atomkraft

SF har rejst debatten om statsstøtte til atomkraft bl.a. på grund af at EU-Kommissionen – og dermed Margrethe Vestager – har godkendt konkurrenceforvridende statsstøtte til bygning af atomkraftværket Hinkley Point i England. Det er sigende, at atomkraften efter 60 år endnu ikke kan løbe rundt økonomisk og kun kan bygges og eksistere på statslig bistand. En vindmøllekapacitet svarende til Hinkley Points kapacitet vil kunne bygges langt hurtigere og levere strøm som er CO2-fri og fri for det radioaktive affaldsproblem og ulykkesrisici. SF forsøger at få regeringen til at støtte den østrigske regerings klage over statsstøtten til Hinkley Point.

Børneområdet

Minimumsnormeringer

SF kæmper fortsat for bedre normeringer i daginstitutionerne og havde efter dannelsen af trekløvere regeringen også den nye Børne- og Socialminister, Mai Mercado, i samråd, for at udfordre hende på regeringens visioner for vores børn. Ikke overraskende er minimumsnormeringer desværre ikke en sag, der overhovedet optager regeringen, og SF kæmper videre for flere midler til pædagoger i vuggestuer, børnehaver og SFO'er.

Folkeskole

Først og fremmest har SF været med til at udbrede brugen af to-voksenordninger til hele Danmark. Efter folketingsvalget var der cirka 80 skoler, der benyttede sig af muligheden for at veksle skoledagen lidt kortere, og nu er det mere end halvdelen af alle landets kommuner, der gør det. Dernæst har SF været med til at få afskaffet den mekaniske inklusionsmålsætning på 96 %, der ellers har betydet, at inklusion nogle steder er blevet en politisk øvelse mere end en pædagogisk.

Nyt folkeskoleudspil

SF har præsenteret et nyt folkeskoleudspil, fordi vi mener, at der er brug for nogle justeringer i folkeskolen, hvis vi skal sikre, at den i fremtiden er alle forældres førstevalg. Det har været vigtigt for os at have børnene i centrum, og derfor indeholder vores udspil også en lang række forslag, der bidrager til en bedre folkeskole for alle folkeskolens aktører. Eleverne skal have bedre rammer i form af et klasseloft på 24 elever og en kortere skoledag. Alle skoler skal have tilknyttet socialrådgivere, og der skal indføres mentorordninger for udsatte børn. Lærerne skal have et undervisningsmaksimum på 25 lektioner, så børnene kan modtage velforberedt undervisning. Derudover skal lærerne sammen med pædagogerne skal have mere tid til fælles forberedelse, så de kan tilrettelægge den bedst mulige dag for eleverne. Lederne skal have mere efter- og videreuddannelse, og så skal der generelt skrues ned for bureaukrati og

rigide dokumentationskrav. Undervisningsmetoder og læringsmål skal ikke bestemmes fra Christiansborg, og derfor skal karakterranglister afskaffes og nationale tests skal gøres frivillige. Vi ønsker, at frihed, tillid, faglighed og dannelse i langt højere grad skal gennemsyre ambitionerne for folkeskolen.

Især efter regeringsomdannelsen har der været øget fokus på kortere skoledag og flere to-voksen timer. En mulighed som SF fik med i folkeskolereformen, og som nu er ved at brede sig.

Demokratisk dannelse af unge

Sidste år havde SF fokus på nedsættelse af valgretten for unge mellem 16 og 18 og borgere under værgemål. I år har vi forsøgt at brede fokus ud og foreslået muligt lovligt fravær til politisk engagerede unge, så samfundsengagement anerkendes på lige fod med sportsligt engagement på eliteplan. Derfor har vi foreslået, at politisk engagerede unge skal have mulighed for at få godskrevet op til 10 dages fravær i forbindelse med demokratifremmende arbejde. Med demokratifremmende arbejde tænkes på deltagelse i skolevalg, valgkampe, Operation Dagsværk og lignende. Endvidere har vi foreslået at de politiske ungdomsorganisationer skal sikres adgang til ungdomsuddannelserne, svarende til det der ligger i det kodeks, der er udarbejdet i et samarbejde mellem Dansk Ungdoms Fællesråd, Ministeriet for Børn og Undervisning, Gymnasieskolernes Rektorforening og Danske Erhvervsskoler.

I forlængelse heraf har vi fornyet fokus peget på vores gamle forslag om valgret for unge mellem 16 og 18 år og at permanentgøre skolevalgene i 8. til 10. klasse.

Helt aktuelt har SF også foreslået at kampagnen ”Tænk dig om før du IKKE stemmer” fra 2013 gentages, bl.a. fordi det viste sig at denne kampagne kom i mål og øgede valgdeltagelsen – ikke mindst i de kommuner, hvor man arbejdede med konceptet ”bring out the vote”.

Ungdomsuddannelserne

Gymnasiereformen

I foråret 2016 indledte den daværende Undervisningsminister, Ellen Thrane Nørby, en række forhandlingsmøder om en ny gymnasiereform. Der endte med at være mere end 30 forhandlingsmøder inden der til sidst landede en reform i et bredt forlig. SF er med i aftalen om gymnasiereformen og fortsat med i gymnasieforliget. Det er helt afgørende for SF, at være med til at præge udviklingen på alle landets gymnasier, handelsskoler og HF-uddannelser. SF fik også sat nogle klare aftryk. Det lykkedes at sikre, at HF fortsat giver adgang til universitetet, og derudover bliver HF-uddannelsen nu i højere grad bygget om projekter og praktikker. Det lykkedes at undgå de borgerliges ønske om tårnhøje karakterkrav og i stedet endte man på en løsning, hvor det primært er en uddannelsesparathedsvurdering, der afgør, om man kan komme på gymnasiet. Derudover fik SF et stort rammeforsøg med karakterfrie klasser, nye prøveformer, obligatorisk arbejde med elevernes psykiske trivsel på alle ungdomsuddannelser og obligatorisk vejledning under de større skriftlige opgaver med i aftalen. Nu forestår der et stort arbejde med at implementere reformen, hvor SF selvfølgelig også vil søge alt den indflydelse vi kan.

Nedskæringer på produktionsskolerne

Som en del af finanslovsaftalen for 2017 mellem Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservative blev det besluttet at sætte den såkaldte skoleydelse ned til SU-niveau. SF er meget i mod at sætte ydelsen ned.

Produktionsskoler er et tilbud til unge mellem 15 og 25 år, som ikke er har forudsætninger for at gå i gang med en ungdomsuddannelse. Tidligere lå ydelsen på et højere niveau end SU. Det skyldes, ligesom med lærlinge på erhvervsskoler, at de udfører et reelt arbejde på markedsvilkår. En stor andel af eleverne på produktionsskolerne kommer videre med uddannelse efter produktionsskolen på trods af et ringe udgangspunkt for så vidt angår skolefærdigheder. Den lavere sats risikerer at føre til færre elever på skolerne, og dermed vil færre unge efterfølgende gennemføre eksempelvis en erhvervsuddannelse.

Uddannelses- og forskningsområdet

SU-nedskæringer

SF har særligt markeret sig i debatten om regeringens planer for en kommende SU-reform, hvor man vil skære SU-stipendiet med knap 16 % og afskaffe det sjette SU-år. For SF er SU'en helt afgørende for, at der fortsat er fri og lige adgang til uddannelse for alle unge uanset social baggrund. SF er en del af SU-forliget, og vi vil fortsat kæmpe for, at SU'en ikke forringes, når regeringen i løbet af 2017 igen vil forsøge at forhandle en ny SU-reform på plads.

Uddannelsesloftet

Et andet sted på uddannelsesområdet, hvor SF har markeret sig stærkt, er i forhold til det såkaldte uddannelsesloft. Loftet er en begrænsning af muligheden for at tage to uddannelser på samme niveau og blev vedtaget af S, DF og Regeringen lige før jul. Det frigiver godt 400 mio. kr., hvor mere end 300 af dem skal gå til at finansiere dagpengesystemet. For SF er det dels et opgør med den fri og lige uddannelse til alle, og dels mener vi, at det er dybt problematisk igen at fjerne endnu flere midler fra uddannelsesområdet. Selv om loven er vedtaget, så arbejder SF videre på at få den afskaffet, og allerede i februar er Uddannelses- og Forskningsministeren, Søren Pind, kaldt i samråd med henblik på at finde en anden finansieringskilde til dagpengesystemet, så loftet kan ruller tilbage. I januar 2017 justerede aftalepartierne aftalen, så man nu har mulighed for efter seks år på arbejdsmarkedet at tage en uddannelse på samme eller lavere niveau, end den man allerede har – fortsat med de samme dispensationsmuligheder.

Praktikløn

SF fik i foråret et beslutningsforslag stemt igennem, som sikrer, at studerende kan få løn fra et praktiksted, samtidig med at de modtager SU. Baggrunden for beslutningsforslaget var, at de studerende har svært ved at have et lønnet studiejob ved siden af deres praktikforløb, og for at sikre, at de studerende fortsat gør brug af praktik i deres uddannelse, foreslog vi, at SU under praktik ikke skal udelukke, at den studerende samtidig kan få løn for praktikforløbet.

Aftale om forskningsmidler

Som der er tradition for, blev der indgået en bred aftale om prioritering af forskningsmidler. SF har som andre partier kritiseret, at regeringen har skåret ned på forskningsmidlerne – samtidig med at den angivelig er optaget af vækst og produktivitet – men vi har alligevel valgt at deltage i prioriteringen, og vi har især prioriteret midler til MUDP (miljø-udviklings- og demonstrations-programmet) – men vi har også støttet midler til den frie forskning, energiforskning mv.

Flygtninge- og integrationsområdet

Flygtningeutspil

SF har en både humanistisk og realistisk tilgang til flygtningepolitikken, hvilket adskiller os fra de øvrige politiske partier. På den ene side mener vi, at vi skal bakke op om vores internationale forpligtelser, og på den anden side ved vi også, at antallet af flygtninge, der kommer til Danmark, betyder noget for vores evne til at lykkes med integrationen i Danmark. SF har haft lanceret et omfattende flygtningeutspil, hvor vi har foreslået at øge hjælpen til udsatte lande for at bekæmpe global ulighed og for at skabe bedre muligheder for en rimelig tilværelse i hjemlandene. Der skal bl.a. være ordentlig skolegang til børnene og dermed et håb om en fremtid i hjemlandet. SF ønsker en fælles europæisk fordeling af flygtningene og modtagecentre ved de ydre grænser. Flygtningene skal ikke som i dag være kasterbolde mellem de europæiske lande, og hvor enkelte EU-lande ikke bærer deres del af ansvaret.

Kvoteflygtninge

Regeringen og Socialdemokraterne har foreslået, at man ikke tager nogle konventionskvoteflygtninge. Det er SF grundlæggende uenig i. Konventionskvotesystemet hjælper netop de flygtninge, der har det største behov, og fordelene ved konventionskvotesystemet er, at det giver Danmark mulighed for at vide præcis, hvornår disse flygtninge kommer til landet, og hvor mange flygtninge, der kommer. Dermed kan man igangsætte en god og hurtig integrationsproces for

de mennesker. Inden Regeringens og Socialdemokraternes beslutning om ikke at tage konventionskvoteflygtninge har Danmark haft en kvote på 500 kvoteflygtninge om året. Står det til SF, skal Danmark fremover som udgangspunkt tage 1.500 kvoteflygtninge om året. I de år hvor der kommer mange spontane flygtninge, kan dette tal dog sættes ned, men aldrig til mindre end 1000 om året.

Aftale om religiøse forkyndere

SF valgte i juni at være med i hovedaftalen omkring religiøse forkyndere, men vi står uden for den del af aftalen som vedrører indførelsen af en liste af udenlandske hadprædikanter. SF mener, at listen er retssikkerhedsmæssigt betænkelig og frygter, at listen vil virke mod hensigten og i stedet udvikle sig til en martyrliste. Vi støtter behovet for strengere krav til religiøse, som bruger deres autoritet til i religiøse sammenhænge at overbevise eller fastholde kvinder eller børn om, at eksempelvis stening, vold, pædofili og terror er acceptabelt i Danmark. Som en del af aftalen om religiøse forkyndere, har SF været med til at sikre, at skattekrone ikke går til organisationer, som arbejder for at undergrave demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Det drejer sig bl.a. om en skærpelse af folkeoplysningsloven, bedre tilsyn med friskoler og fratagelse af skattefordele. Samtidig er der med aftalen givet mulighed for tilbagesøgning af vielseskompetence, obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre samt kortlægning af moskeer.

Aftale om tålt ophold uden SF

SF valgte ikke at være med i aftalen om stramninger for kriminelle udviste, som ikke kan sendes hjem, og som derfor opholder sig i Danmark på tålt ophold. SF bakkede op om regeringens forslag til at stramme vilkårene, men da aftalen skulle finansieres gennem besparelser på uledsagede flygtningebørn, ønskede SF ikke at være med.

Satspuljeaftalen på integrationsområdet

På integrationsområdet har SF været med til at sikre midler til øget oplysning på skoler om ligestilling, kønsroller, rettigheder, ungdomslov m.v. som led i en større indsats mod undertrykkelse. Samtidig har SF også kæmpet for bedre hjælp til ofre for æresrelaterede konflikter. Vi har blandt andet sikret støtte til etablering af udslusningsboliger og støtteforanstaltninger i forbindelse med udslusningsforløb. Initiativet skal hjælpe med til, at personer udsat for æresrelaterede konflikter får en lettere overgang fra et sikkert botilbud til en selvstændig tilværelse i egen bolig.

Kontanthjælpspålæg til indvandrerkvinder

SF har stillet beslutningsforslag i Folketinget om at give kontanthjælpsmodtagere bedre forudsætninger for at komme i uddannelse og beskæftigelse ved hjælp af målrettet rådgivning og støtte og ved indførelsen af et nyt uddannelsespålæg til kontanthjælpsmodtagere. Det handler om et grundlæggende identitetsskifte fra at passe børn og hjem til at være på en arbejdsplads, og derfor er den målrettede rådgivning og støtte afgørende. Uddannelsespålægget skal målrettes kontanthjælpsmodtagere, som har behov for uddannelse eller bedre danskkompetencer, hvis jobcenteret/kommunen samtidig skønner, at det kan forbedre den enkeltes situation, styrke ligestillingen og bryde sprogbarrierer.

Sundhed

Sundhedsområdet har til forskel fra den lokale velfærd ikke været underlagt omprioreringsbidraget, men med regionsaftalen for 2017 blev regionerne for alvor sat under økonomisk pres. Samtidig begyndte der for alvor at være kritik af de 2 % effektiviseringskrav, som de regionale sygehuse har været underlagt de sidste mange år: Grønthøsterbesparelserne begynder at gøre ondt og kunne mærkes i den almindelige drift – ikke mindst på de områder, der ikke har været prioriteret nok gennem årene bl.a. det medicinske- og psykiatriske område – og debatten om overbelægning og dårligt arbejdsmiljø popper op stadig flere steder. Senest så vi debatten om arbejdsforholdene på fødeafdelingerne efter at chefen for fødeafdelingen på Rigshospitalet trådte tilbage i november. SF har selvsagt forsøgt at følge debatten om arbejdsmiljøet til dørs i Folketingets sundhedsudvalg. Samtidig arbejder vi også på at få gjort op med de rigide krav om 2 % effektiviseringer generelt hvert år i sundhedsvæsenet.

Kræftpakke 4

Alle kender en ven eller pårørende, der har eller har haft kræft. Derfor har SF set med sympati på kræftpakke 4, som regeringen søsatte i efteråret. Man kunne dog ønske, at regeringen havde lige så meget blik for de udfordringer vi har på det medicinske område, inden for psykiatri og forebyggelse og sundhedsfremme. Så ville man for alvor kunne rykke på sundhedsområdet i Danmark.

Lægedækning i yderområder og socialt belastede områder

I midten af januar kom rapporten fra regeringens lægedækningsudvalg, der giver rigtig mange gode bud på, hvordan man både kan uddanne flere læger og sikre bedre lægedækning i yderområderne og socialt belastede områder. SF har givet rapporten medvind, fordi den flugter med SF's ideer om en opblødning af sundhedsloven, så man bl.a. kan komme uden om kravet om udlicitering af tomme lægepraksis til private firmaer. I stedet skal der være mulighed for straks at oprette offentlig ejede regionale lægeklinikker eller tillade læger at eje flere praksis, hvor de så kan ansætte almen medicinere, der ikke selv ønsker at være selvstændige erhvervsdrivende.

Medicinsk cannabis

Efter flere års debat kan patienter med kræft og sklerose snart få medicinsk cannabis udleveret på lovlig vis. I satspuljeforhandlingerne blev alle partier enige om en forsøgsordning, der skal give mulighed for brug af cannabis i behandlingen af kræft, sclerose og rygmarvsskader

Håndtering af sundhedsdata

I februar indgik alle partierne en aftale om syv principper for håndtering af sundhedsdata: 1. sundhedsdata skal håndteres sikkert, og patienterne skal kunne forvente, at der bliver passet godt på deres helbredsoplysninger. 2. Lovlighed, fortrolighed, saglighed og proportionalitet – sundhedsdata må kun bruges til saglige formål inden for lovens rammer. Og brugen af personhenførbare data skal begrænses i størst muligt omfang. 3. Patientsikkerhed og sammenhæng for patienten og medarbejderne – relevante helbredsoplysninger skal videregives til relevante behandlere i sundhedsvæsenet, så patienterne får en sammenhængende behandling, og sundhedspersonalet oplever, at it-systemerne understøtter kvaliteten i deres opgaveløsning. 4. Patient- og pårørendeinddragelse – patienterne skal have adgang til egne data, så de eksempelvis får bedre mulighed for at deltage aktivt i deres egen behandling. 5. Udvikling og kvalitet i sundhedsvæsenet – aktørerne på sundhedsområdet skal kunne anvende data til bl.a. at forbedre kvaliteten. 6. Moderne og tryk lovgivningsramme – Folketinget skal løbende diskutere lovændringer for brugen af sundhedsdata, der bl.a. tager højde for den teknologiske udvikling, nye undersøgelses- og behandlingsmetoder og beskyttelse af individet. 7. Åbenhed og gennemsigtighed for alle – borgere og patienter skal have bedre information om brugen af deres sundhedsdata, herunder deres muligheder for at sige fra over for, at deres helbredsoplysninger bruges. SF har tilsluttet sig disse principper, men vi har også som følge af en række fejl dispositioner, hvor en person blev tilknyttet retspsykiatrien, fremlagt et beslutningsforslag om fjernelse af forkerte sundhedsdata. I den forbindelse forestiller vi os at man som borger skal kunne rette henvendelse til en tredje instans, der i ganske særlig tilfælde skal kunne rette disse fejl, så de ikke kommer i hænderne på andet sundhedspersonale.

Privatisering af sundhedsvæsenet skal stoppes

Regeringen har i januar bebudet at den vil sætte turbo på privatiseringen af større eller mindre dele af den offentlige sektor. Dette vil selvsagt komme til at ramme sundhedsvæsenet – ikke mindst hvis de skal leve op til den behandlingsgaranti på en måned de genindførte sidste år. Dette kan nemlig kun honoreres, hvis der bliver foretaget flere behandlinger på privatsygehusene.

Prioritering af medicin- og sundhedsudgifter

Sidste år kunne vi berette, at der som følge af SF's forslag om et prioriteringsinstitut på medicinområdet var fremlagt et forslag om et Medicinråd, der i regi af Danske Regioner skulle arbejde med godkendelse af og bedre indkøb af dyr medicin, så man både kunne kontrollere udgifterne og sikre kvaliteten af behandlingen. Medicinrådet er nu nedsat her i januar, og vi håber det kan være en vigtigt medspiller i det nødvendige prioriteringsarbejde.

Psykiatri og sindslidelser.

SF's folketingsgruppe har igen i år bakket op bag SFU og mange SF's byrådders kamp for at indføre gratis psykologhjælp i forhold til unge. SF forsøgte også at inddrage dette spørgsmål i satspuljeforhandlingerne på sundhedsområdet, men vi kunne ikke komme igennem med kravet. Trods dette udbredes den gratis psykologhjælp stille og roligt lokalt. I skrivende stund er den indført i over 20 kommuner, primært som følge af forslag fra gode SF-byrådder.

Satspuljen på sundhedsområdet

Der blev i satspuljeforhandlingerne afsat midler til en forsøgsordning med medicinfrige afdelinger, hvor man i en region skal afprøve nye metoder til behandling af mennesker med psykiske lidelser. Det medicinfrige afsnit skal tilbyde andre former for behandling fx musikterapi, miljøterapi, psykoterapi og andre former. Initiativet sigter mod at mindske medicinforbruget i psykiatrien. Et andet væsentligt aftryk på sundhedsområdet er prioriteringen af hjælp til hjerneskadede, hvor SF har sikret flere millioner til en udvidelse af Center for Hjerneskade og Vejlefjord.

Ældre

Et helt afgørende problem på ældreområdet vil de næste ti år være, hvordan vi sikrer og helst udvikler ældreplejen i takt med at der kommer flere ældre, samtidig med at kommuner har ganske snævre økonomiske rammer. Derfor har SF's fremlagt et beslutningsforslag om en ældregaranti i folketinget, der skal give alle de kommuner, der vil udvikle deres ældrepleje et økonomisk sikkerhedsnet i takt med at de får flere ældre borgere.

Debatten på ældreområdet har ellers været præget af, at vi fik en ny ældreminister lige før jul – en minister, der som SF har fokus på kvalitet, værdighed og god omsorg. I den debat har SF forsøgt at foreholde ministeren hendes egne erfaringer som leder af plejehjemmet Lotte, der som alle ved, var præget af glæde, værdighed, Baileys og god omsorg. Til gengæld var omkostningerne ca. 20% højere på Lotte. I skrivende stund efter tre samråd har ministeren endnu ikke villet forholde sig til dette problem.

Konkurser i den private hjemmepleje

Op imod 30 private firmaer i hjemmeplejen er gået konkurs siden 2012. I SF synes vi det er en helt uholdbar situation ikke mindst for de ældre der er helt afhængig af den nødvendige pleje og omsorg. Derfor var det første krav SF's nye ældre-, sundheds- og velfærdsordfører, Kirsten Normann Andersen, fremførte i august, da hun tiltrådte, at kravene til private udbydere skulle skærpes: hun understregede i den forbindelse, at der skulle være skærpede krav til private leverandørers åbenhed, at private firmaer selv skulle hæfte ved konkurs, at der skulle være bedre kontrol med private firmaers økonomi, at der skulle være loft over årligt udbytte, og at der i det helt taget skulle være en langt mere individuelt tilpasset hjælp til de ældre i kommunerne.

Demenshandlingsplan

I januar blev alle satspuljepartierne enig om en plan for en udmøntning af de godt 400 mio., der blev afsat på demensområdet i satspuljeforliget for 2016. Fokus i planen vil være 1. tidlig opsporing og kvalitet i udredning og behandling, 2. bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering, 3. støtte til mennesker med demens og pårørende 4. demensvenlige boliger og samfund og styrkelse af 5. videns- og kompetenceniveauet på området.

Socialområdet

Revisionen af voksenbestemmelser i serviceloven har præget arbejdet på socialområdet i forhold til mennesker med handicaps eller i udsathed. Her har SF's tilgang til arbejdet været, at vi gerne ser en forenkling af reglerne, men det må ikke være på bekostning af retssikkerheden, og der skal altid foregå en konkret individuel vurdering af borgernes behov. Omvendt har regeringen ønsket at give kommunerne flere frihedsgrader. Dette ønske har de ikke kunne vinde flertal for i Folketinget, hvorfor revisionen af voksenbestemmelserne de facto er løbet ud i sandet.

Trods modstand fra regeringen, fik vi bredt flertal for beslutningsforslag om at afskaffe forældelsesfristen i sager, hvor børn og unge har været udsat for sigt fra myndighedernes side (som Godhavndrengene, Slagelsepigerne m.fl.).

For halvandet år siden foreslog SF efter ønske fra handicaporganisationer at det skulle være muligt at udstede legitimationskort til borgere uden pas og kørekort, fordi der nu kræves billedlegitimation i forbindelse med ex. rigtig mange bankforretninger. Dengang afviste regeringen forslaget, men sagen er heldigvis endt med at venstregeringen besindede sig og fremlagde forslag om udstedelse af legitimationskort til borgere over 16 år, som så blev vedtaget i efteråret.

Satspuljeaftalen på socialområdet

På socialområdet var et væsentligt SF-ønske inden forhandlingerne at sikre, at den kommunale efterværnsindsats blev opprioriteret. Dette fik SF igennem, så der fra i år igangsættes en forsøgsordning med efterværn for anbragte unge, hvor udvalgte kommuner skal forsøge sig med 3-årige efterværnsforløb til anbragte unge. På det sociale (sats)område fik vi endvidere kæmpet midler igennem til forebyggelse af psykisk mistrivsel hos børn og unge, med det formål, at en tidlig indsats skal forhindre, at så mange børn og unge ender i psykiatrien med diagnoser og medicin. Det skal bl.a. ske ved forsøg med opprioritering af PPR og flere kommunale behandlingsmuligheder af f.eks. angst. Det skal ses i sammenhæng med, at der på sundhedsområdet til at styrke børne- og ungdomspsykiatriens konsultative og superviserende rolle ift. kommunen og forløbsprogrammer, der skal binde indsatsen sammen på tværs af sektorerne.

Vi fik også på satspuljen afsat midler til et nationalt videnscenter og en mere helhedsorienteret indsats i forhold til vold i familien.

Boligområdet

Stop for boligspekulation

SF ønsker et sundt boligmarked, hvor alle har mulighed for at få en rimelig bolig, som er til at betale. SF har i den seneste periode særligt arbejdet for at forhindre spekulation på boligmarkedet, som bidrager til stigende priser og dårlig adgang til boligmarkedet for dem, som ikke har mange penge. Vi har bl.a. peget på udfordringerne med forældrekøb, som presser priserne i vejret samtidig med at der kan opnås skattefordele og boligsikring fra det offentlige til dem, som nyder godt af forældrekøbene. Vi har støttet Københavns Kommunes forslag om at sætte et loft over det antal dage du må udleje din bolig via fx Airbnb, for at forhindre at bolighajer i at spekulere i systematisk udlejning uden om skattesystemet.

Bopælspligt i nybyggeri

Der er et stort antal nybyggede og -indrettede boliger i København, som reelt er ubeboede. Det skyldes et hul i boligreguleringsloven. Det er uacceptabelt i en situation, hvor der er stort pres på boligmarkedet i særligt København og brug for at udnytte alle de boliger, som er i byen. SF har derfor sammen med en række andre partier stillet beslutningsforslag om at lukket det hul i lovgivningen, som gør det muligt at omgå kravet om bopælspligt i forbindelse med nybyggeri.

Flere ungdomsboliger

Der skal investeres massivt i flere studieboliger. Det skal skabe mere lighed i forhold til, at alle unge får mulighed for at bo i uddannelsesbyerne.

Retsområdet

Offentlighedslov

Vi har fortsat været opmærksomme på, at den nye offentlighedslov ikke bliver brugt som et alibi for mere lukkethed end tilstræbt, og vi har lyttet til den frygt, der har været for at ministerbetjeningsreglen skulle være et gummistempel til at undtage hvad som helst. Derfor har vi sammen med Det Radikale Venstre og De Konservative stillet krav om at få ændret offentlighedsloven inden juni 2017. Hvis ikke regeringen er villig til at løse nogle af de problemer, der er i forhold til bl.a. muligheden for at undtage ministerbetjening fra aktindsigt, vil SF sammen med øvrige partier forsøge at skabe flertal i Folketinget for at få ændret loven. Desværre har De Konservative og Liberal Alliance indgået et kompromis med Venstre efter deres indtræden i regering. Vi afventer Ombudsmandens beretning, men vi har allerede eksempler nok på hvordan Offentlighedsloven bliver brugt til at mørklægge oplysninger, der burde være tilgængelig offentligheden, så vi kæmper videre.

SF har fået nedsat en ytringsfrihedskommission

I forbindelse med aftalen om religiøse forkyndere har SF fået nedsat en ytringsfrihedskommission, som skal vurdere ytringsfrihedens rammer og generelle vilkår i Danmark. Vi skal værne om ytringsfriheden, fordi den er en afgørende forudsætning for den demokratiske debat og den enkeltes frihed og således et nødvendigt redskab, når vi ønsker at skabe politiske forandringer. Som følge af hensynet til bl.a. andres værdighed, er der samtidig grænser for ytringsfriheden. Samfundsudviklingen de seneste 10-20 år har imidlertid betydet, at ytringsfriheden anvendes i det offentlige rum på væsentligt andre vilkår end tidligere. Det gælder eksempelvis i forhold til udviklingen af kommunikationsteknologi og sociale medier, et mere globaliseret og multietnisk og -kulturelt samfund samt i forhold til terrorbekæmpelse. Udviklingen udfordrer vores forståelse af ytringsfriheden og skaber behov for både præcisering men også for at vi kæmper for vores grundlæggende frihedsrettigheder.

Bekæmpelse af diskrimination i nattelivet

SF har genfremsat et beslutningsforslaget om bekæmpelse af diskrimination i nattelivet, fordi vi desværre fortsat oplever problemer med at unge mænd bliver afvist i dørene til danske diskoteker. De bliver ikke afvist, fordi de har lavet ballade. De bliver alene afvist, fordi de har den forkerte hudfarve. Der er tale om klokkeklare brud på gældende lov, men konsekvenserne i loven er desværre stort set ikkeeksisterende. Forslaget indebærer bl.a. at ændre restaurationsloven og racediskriminationsloven og at hæve kompensationsniveauet ved diskrimination i nattelivet.

Bedre retssikkerhed

SF har stillet et beslutningsforslag om fremover at foretage obligatoriske konsekvensanalyser af et lovforslag, hvis det skønnes, at lovforslaget vil have væsentlige konsekvenser for retssikkerheden og der skal redegøres for dette i bemærkningerne til lovforslaget. Formålet med beslutningsforslaget er at skabe øget fokus på retssikkerheden og at give Folketinget et bedre grundlag for at vurdere, om et lovforslag har konsekvenser for borgernes retssikkerhed.

Mere hjælp til ofre for stalking

SF har fremsat beslutningsforslag om en bedre og mere effektiv indsats over for stalkingofre. Stalking skaber ofte store sociale og psykiske problemer for både den udsatte og de pårørende til den udsatte. Stalkingrelaterede hændelser kan over kun 14 dage få den udsatte til at ændre adfærd og yde indflydelse på vedkommendes ve og vel. Det er altså altafgørende, at der hurtigt ydes den rigtige hjælp til offeret, så de personlige konsekvenser af overgrebet minimeres, og at overgrebet søges stoppet. SF-forslaget er efterfølgende taget op af daværende justitsminister Søren Pind og omsat til konkret lovgivning i 2016.

EU

Aftale om dansk tilknytning til Europol

SF støtter aftalen fra december 2017 om at sikre Danmark en tæt tilknytning til Europol, når Danmark fra 1. maj 2017 ikke længere er medlem af Europol. Aftalen er en løsning, der er til at leve med på kort sigt, som umiddelbart sikrer dansk politi den nødvendige adgang til politisamarbejdet i Europol og til Europols databaser. Kommissionens forudsætning for aftalen er, at Danmark forbliver medlem af EU og fortsat deltager i Schengen-samarbejdet på et mellemstatsligt grundlag. Det er samtidig SF's holdning, at aftalen ikke er langtidsholdbar, og den bør erstattes af et fuldt og helt Europol-medlemskab.

SF har fremsat beslutningsforslag om deltagelse i en europæisk finansskat

SF ønsker Dansk tilslutning til en Europæisk finansskat. Europa-Kommissionen har fremlagt et forslag om at indføre en afgift på finansielle transaktioner med værdipapirer og andre finansielle instrumenter. Der har ikke været tilslutning til en sådan afgift blandt alle medlemsstater, herunder Danmark. Ti EU-medlemsstater er ved at etablere et forstærket samarbejde om at indføre en afgift på finansielle transaktioner. Der er endnu ikke opnået enighed blandt de ti medlemsstater om den endelige model, for samarbejdet. SF har fremsat beslutningsforslag om at Danmark tilslutter sig det forstærkede samarbejde. Socialdemokratiet, Enhedslisten og Alternativet bakkede forslaget op. Forhandlingerne om finansskatten fortsætter under Maltesisk EU-formandskab i foråret 2017.

Det udenrigspolitiske område

Ny strategi for dansk udviklingsbistand

I januar 2017 indgik vi sammen med samtlige Folketingets partier minus Enhedslisten en aftale om Danmarks fremtidige udviklingspolitiske og humanitære strategi, der tager udgangspunkt i FN's verdensmål. I forhandlingerne lykkedes det at give målet om større global lighed en mere fremtrædende plads. Det er også vigtigt, at civilsamfundene, både i Danmark og i udviklingslandene, spiller en afgørende rolle i udviklingspolitikken. SF er uenige i regeringens nedskæringer på udviklingspolitikken. Aftalen sikrer, at Danmark de næste fem år som minimum skal bruge 0,7 procent af bruttonationalindkomsten (BNI) på udviklingsbistand, og aftalen slår fast, at dette beløb ikke kan reduceres yderligere. Derimod forhindrer den ikke en fremtidig regering i at forøge bistanden, hvilket SF vil arbejde for.

Kampfly

SF har afvist aftalen om købet af 21 F-35-kampfly samt yderligere seks fly når der er større sikkerhed for den faktiske pris. Vi tror hverken på det udenrigspolitiske rationale bag indkøbet eller det budget som ligger bag. Den samlede pris for de i alt 27 fly er budgetteret til 56,4 milliarder kroner - penge som skal findes inden for forsvarrets nuværende budget. Man binder på den måde forsvarrets materielkonto frem til og med 2027 og det vil betyde, at der i princippet ikke kan købes nyt i den periode, hvis noget går i stykker eller der opstår uventede presserende opgaver. Man kan på den måde let havne i en situation, hvor vi enten bliver nødt til at tilføje flere penge til forsvaret eller skære voldsomt ned andre steder. Vi har allerede set presset for et større forsvarsbudget – også af andre grunde.

Syrien

I Syrien-konflikten har vi stemt imod en udvidelse af det danske krigs-mandat med henblik på bombing af Al-Qaeda relaterede grupper i landet. Efter den seneste våbenhvile i efteråret 2016 kom et samarbejde i stand mellem Rusland og USA om koordinering af bombetogter. Washington og Moskva har en helt forskellig opfattelse af, hvem der er terrorister og hvem der ikke er, og aftalen er derfor meget problematisk. Samarbejdet mellem stormagterne kan i værste fald svække den syriske opposition og dermed ende med at styrke diktatoren Assad.

Trump - ny amerikansk præsident

Det ser på alle måder sort ud på den anden side af Atlanten. Kampen mod klimaændringer og ulighed får svære vilkår og internationalt samarbejde, menneskerettigheder, sikkerhed og samhandel vil blive udfordret i voldsom grad. USA ser

med Trump ud til at være i gang med det største kursskifte siden anden verdenskrig. De institutioner der har holdt sammen på den internationale orden i Europa og tværs over Atlanten kommer med den nye amerikanske præsident under et hidtil uset pres. Udviklingen kan udfordre forholdet til USA og den sikkerhedsgaranti der har været en bærende søjle i det europæisk-amerikanske forhold siden 2. verdenskrig. På sin første arbejdsdag underskrev USA's nye præsident Donald Trump et forbud mod at give amerikanske skatte kroner til internationale udviklingsorganisationer, der udfører aborter eller informerer om muligheden for at afbryde en graviditet. Som modsvar har den hollandske regering oprettet en international fond, der kan afhjælpe konsekvenserne af den amerikanske beslutning. SF har opfordret regeringen til at støtte den internationale abort-fond økonomisk. Konsekvenserne af Trumps tiltag vil være katastrofale – ikke mindst i udviklingslandene.